

Beslutningsforslag nr. B 104. Fremsat den 30. januar 2001 af Anne Baastrup (SF), Knud Erik Hansen (SF), Jes Lunde (SF) og Anni Svanholt (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om forstærket indsats mod udnyttelse af udenlandske kvinder til prostitution

Folketinget opfordrer regeringen til i folketingsåret 2001-02 at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne ændringer af administrative forskrifter med henblik på at forstærke indsatsen mod udnyttelse af udenlandske kvinder til prostitution. Ændringerne af love og administrative forskrifter skal ske efter følgende retningslinjer:

1. Import af kvinder til prostitution skal være strafbart på samme måde som eksport af danske kvinder til samme formål.
2. Udenlandske kvinder, der i Danmark udnyttes til prostitution, skal have mulighed for midlertidig opholdstilladelse og i særlige situationer varig opholdstilladelse, hvis de bistår politiet med opklaring af den organiserede udnyttelse og i den forbindelse vidner for domstolene.
3. Den under punkt 2 nævnte midlertidige opholdstilladelse skal have en længde, der gør det muligt for kvinderne efter afslutning af retssagerne såvel her i landet som i udlandet at få skabt en tilværelse med det formål at kunne vende hjem i værdighed. Opholdstilladelsen skal derfor ikke være under 5 år.
4. Den under punkt 2 nævnte opholdstilladelse skal kombineres med arbejdstilladelse.
5. Politiets muligheder for at efterforske sager, hvor der er mistanke om, at udenlandske kvinder importeres med henblik på at blive udnyttet til prostitution, skal forbedres ved at give politiet mulighed for at foretage indgreb i meddelelshemmeligheden i disse sager. Denne mulighed skal gives ved at indføje den bestemmelse, der skal udarbejdes i overensstemmelse med beslutningsforslagets pkt. 1, i retsplejelovens § 781, stk. 1, nr. 3.
6. Det skal præciseres i serviceloven, at det er en kommunal opgave, der eventuelt kan overlades til private organisationer, at foretage opsøgende arbejde over for prostituerede, der importeres til Danmark, og som må antages at blive udnyttet af andre til prostitution.

Bemærkninger til forslaget

Beslutningsforslaget er i revideret form en gennemførelse af beslutningsforslag nr. B 110, folketingsåret 1998-99 (se Folketingsstidende 1998-99, Folketingets forhandlinger side 6144 samt tillæg A side 5229 og 5231).

Ad 1

Det nævnte beslutningsforslag nr. B 110 fra folketingsåret 1998-99 blev afvist af justitsministeren og indenrigsministeren, som fandt, at forholdene omkring sexhandel med udenlandske kvinder allerede var tilstrækkeligt reguleret.

Forslagsstillerne er enige i, at handel med kvinder med henblik på prostitution er reguleret, idet det efter straffelovens § 228, stk. 2, er strafbart at medvirke til en persons befordring ud af riget, for at denne i udlandet skal drive erhverv ved kønslig usædelighed, når personen er under 21 eller uvidende om formålet.

Strafferammen er fængsel indtil 4 år.

Men handel med kvinder med henblik på prostitution er kun kriminaliseret, når trafikken går ud af Danmark.

Handel med kvinder er også reguleret efter forskellige andre bestemmelser, idet menneskesmugling ind i landet er strafbart efter udlændingelovens § 59, stk. 5, som kriminaliserer forsætlig bistand til udlændinge med at indrejse ulovligt eller opholde sig ulovligt her i landet. Grove tilfælde af menneskesmugling er omfattet af straffelovens § 125 a, der har en strafferamme på fængsel indtil 4 år.

Herudover er rufferi og bordellignende virksomhed strafbart efter straffelovens §§ 228 og 229.

Strafferammen er henholdsvis 4 år og 3 år.

Forslagsstillerne vil imidlertid fastholde, at det er en uønsket og stødende omvej, de danske myndigheder skal igennem for at straffe handel med kvinder ind i landet, og vil derfor endnu en gang fremsætte forslag om, at det kriminaliseres særskilt. Fra de få retssager, der har været ved danske domstole vedrørende trafficking, ved man, at det centrale anklagepunkt har været rufferi. Man har ikke koncentreret sig om, hvordan kvinderne er kommet til Danmark, hvem mellem-

handlerne har været, og hvilke forhold kvinderne har levet under her i landet. Loven skal med andre ord ændres, så man fremmer retsforfølgelse af mellemhandlerne og beskytter de kvinder, der bliver udnyttet/udbyttet.

Forslagsstillerne er opmærksomme på, at Rigsadvokaten i sin redegørelse af 8. august 2000 (jf. Retsudvalget, alm. del – bilag 1208, folketingsåret 1999-2000) ikke har fundet, at det er nødvendigt at udarbejde en særskilt straffebestemmelse for import af kvinder til prostitution. Det skal dog fremhæves, at politimesteren i Vejle finder, at man med en sådan bestemmelse kan udelukke uheldige modsætnings slutninger fra bestemmelsen i § 228, stk. 2, hvilket støttes af politimesteren i Glostrup. Politimesteren i Gladsaxe fremhæver, at en selvstændig kriminalisering kan have en politisk signalværdi.

Ad 2 og 3

Justitsministeren har under en konference i Palermo den 12.-15. december 2000 undertegnet FN-konventionen om bekæmpelse af grænseoverskridende organiseret kriminalitet og en tilhørende protokol vedrørende bekæmpelse af handel med mennesker, herunder særligt kvinder og børn (jf. Retsudvalget, alm. del – bilag 268, folketingsåret 2000-01).

Ifølge artikel 7 i denne protokol skal de kontraherende lande overveje at gennemføre foranstaltninger, der giver ofre for menneskehandel mulighed for i passende tilfælde at opholde sig midlertidigt eller permanent på landenes territorium. Landene skal ved anvendelse af denne bestemmelse bl.a. inddrage humanitære hensyn.

Det er forslagsstillerne opfattet, at forudsætningen for, at man kan leve op til denne bestemmelse, er en ændring af udlændingeloven. Kvinder, der bidrager til at opklare en sag om trafficking, skal have mulighed for få opholdstilladelse af midlertidig eller permanent karakter.

Forslagsstillerne er opmærksomme på, at det generelt er betænkeligt at indføre fordele for vidner i en straffesag, som vidnet ellers ikke ville kunne opnå.

Imidlertid må den deraf følgende risiko for urigtige forklaringer anses for at være ganske lille.

De kvinder, der skal omfattes af lovgivningen, er kvinder, som mod deres vilje deltager i en organiseret trafik over landegrænser, hvor de opholder sig i det enkelte land – måske på turistvisum – hvorefter de sendes videre til et nyt land med henblik på prostitution.

Hvis disse kvinder skal overtales til at vidne, må der etableres en vis beskyttelse i den periode, hvor sagen foregår, samt en vis tid efter – ellers vil man ikke kunne forvente vidneafgivelse. De risikerer ved den sædvanlige hurtige hjemsendelse at blive forfulgt i deres hjemland af dem, som har været involveret i salget. Ved hurtig hjemsendelse vil familien i hjemlandet ikke kunne undgå at få at vide, hvilken beskæftigelse kvinden har bedrevet under sit udlandsophold, hvilket medfører social udstødelse.

Ud over at gøre import af kvinder til prostitution kriminelt skal det gøres nemmere for politiet at efterforske disse sager. Praksis er nu, at når en kvinde henvender sig til politiet med en sådan sag, konstaterer politiet, at hun opholder sig ulovligt i Danmark, hvorefter hun udvises. Konsekvenserne af denne praksis er:

1. Ingen kvinder tør gå til politiet. Politiet kan konstatere, at der ikke er nogen problemer, for ingen har henvendt sig! Hertil er blot at konstatere, at det er nedværdigende og ydmygende at blive sendt hjem, fordi man har anmeldt til politiet, at man er blevet snydt og i øvrigt har været tvunget til at udnytte sin krop. Der er derfor intet incitament til at gå til politiet.
2. Det kan være uhyre farligt for kvinden selv og hendes familie, hvis hun henvender sig til politiet. Bagmændene i hjemlandet får hurtigt informationer fra Danmark, for alfonserne her er helt påvirkede af en sådan anmeldelse. Når og hvis politiet gør noget i form af at rejse tiltale, har politiet intet bevis – herunder ingen vidner. Anmelderen er jo rejst hjem.

For at citere Dorit Otzen, leder af værestedet Reden, så er »de udenlandske prostituerede retsløse, og derfor er der i høj grad brug for at beskytte dem«. Det danske samfund bør føle et ansvar for disse kvinder, da det jo er danske mænd der »køber« dem. Behovet for beskyttelse understreges, hvis man følger i fodsporene på nogle af de hjemvendte piger.

Kvinderne har forladt deres familie og landsby ud fra en forventning om, at de enten har udsigt til et – i sammenligning med hjemlandets lønniveau – velbetalt arbejde som stuepige på et hotel, rengøringsarbej-

de eller eventuelt ægteskab. Disse forventninger har givet kvinderne en tro på, at de kan sætte sig i gæld til bagmændene med forvisning om, at gælden bliver tilbagebetalt, når de begynder at tjene penge på vest-europæisk niveau.

Hjemsendelse på baggrund af en anmeldelse vil formentlig i de fleste tilfælde blive fulgt op af overordentlig ubehagelige sanktioner over for kvinden og hendes familie af bagmændene i hjemlandet. Samtidig skal gælden til bagmanden tilbagebetales, hvilket kan give uoverskuelige problemer.

Målet må derfor være at give kvinderne en reel mulighed for at se en anden fremtid for sig – først da vil de turde gå til politiet med konkrete anmeldelser.

Det forudsætter, at kvinderne får en mulighed for en opholdstilladelse af så lang varighed, at de selv kan beslutte, hvornår de vil vende tilbage. Det er forslagsstillernes opfattelse, at meget mindre end 5 års opholdstilladelse kombineret med arbejdstilladelse, efter at politiet har besluttet at rejse sagen, ikke vil være attraktivt.

Der skal være god tid efter en retssag såvel her i landet som i hjemlandet, før kvinden kan vende tilbage i ro og med værdighed. På det tidspunkt skal bagmændene have fået deres straf og sagen være dysset ned. Kvinden kan herefter i kraft af sin arbejdstilladelse opnå mulighed for at tjene tilstrækkeligt til, at den gæld, hun måtte have skaffet sig forud for udrejsen, er væk.

Ad 4

Forudsætningen for, at en kvinde kan opretholde livet i den periode, hvor hun har midlertidig opholdstilladelse, er naturligvis, at hun i samme periode får arbejdstilladelse.

Ad 5

Handel med kvinder over grænserne udføres i nogle situationer af mennesker, der er involveret i organiseret kriminalitet. Eksempelvis har en sag fra Varde vist, at mennesker, der var involveret i narkokriminalitet, også måtte erkende rufferi af lettiske kvinder.

Grunden til, at politiet erfarede dette under efterforskningen, var, at der i forbindelse med efterforskningen af narkokriminaliteten blev anvendt telefonaflytning. Havde politiet blot efterforsket rufferiet, ville de ikke have haft samme nemme mulighed for at afsløre det.

For forslagsstillerne er det afgørende, at der i denne type kriminalitet kan være tale om betydelig grovhed, hvor kvinderne udsættes for fysisk eller psykisk tvang i forbindelse med udøvelsen af prostitutionen. Men

forslaget kan ikke gennemføres med fornuft, hvis ikke importen af kvinder til prostitution særskilt kriminaliseres, jf. beslutningsforslagets pkt. 1.

Ad 6

Forslagsstillerne mener, at det er nødvendigt med en særlig indsats over for prostituerede fra andre lande. Det foreslås derfor, at det i serviceloven særligt præciseres, at det er en kommunal forpligtelse at foretage opsøgende arbejde over for disse grupper, som naturligvis skal kompenseres via bloktilskud efter de almindelige principper.

Indsatsen over for udenlandske prostituerede er af en særlig karakter, og det er ikke forslagsstillernes indtryk, at kommunerne i dag tager opgaven så alvor-

ligt, som de burde. Det drejer sig om ansættelse af gadearbejdere, etablering af anonyme rådgivningssteder med mulighed for lægehjælp m.v.

For at få kontakt med disse kvinder er det nødvendigt med et ihærdigt opsøgende arbejde på gadeplan, hvor det er nødvendigt, at gadearbejderen enten selv kan de pågældendes sprog eller kan rekvirere en tolk.

Dertil kommer, at der ofte er et hurtigt gennemtræk blandt udenlandske prostituerede, hvilket kræver, at al information om sikker sex, kondomer, creme og personlig hygiejne skal uddeles ved første møde.

Samtidig skal dette materiale indeholde adresser på steder, hvor de prostituerede kan få øjeblikkelig, gratis og anonym social rådgivning samt lægehjælp.

Skriftlig fremsættelse

Anne Baastrup (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forstærket indsats mod udnyttelse af udenlandske kvinder til prostitution.

(Beslutningsforslag nr. B 104).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.